

Čo je to denzitometria?

Denzitometria je zobrazovacia metóda pomocou CT prístroja (počítačová tomografia), ktorá určuje hustotu minerálov v kostiach a hustotu kostného tkaniva. Je to spôsob, ako merať stratu kostnej hmoty, ku ktorej zvyčajne dochádza starnutím.

Vyšetrením vieme zistiť, či pacient trpí osteoporózou. Osteoporóza je porucha, ktorá sa vyznačuje krehkosťou kostí, to znamená či má človek zvýšené riziko zlomenín. Vzniká vtedy, keď organizmus stráca kostnú hmotu rýchlejšie, ako telo dokáže vytvoriť nové kostné tkanivo. Denzitometria využíva röntgenové lúče (druh elektromagnetického žiarenia) na meranie toho, koľko gramov vápnika a ďalších kostných minerálov je zabalených do segmentu kosti (test hustoty kostí). Najčastejšie sa vyšetrujú stavce v chrbtici, kosti v bedre a niekedy aj na predlaktí.

Vyšetrenie je rýchle, nezatažuje pacienta, je bezbolestné.

Výsledky denzitometrie sa používajú na určenie rizika zlomenín, overenie diagnózy osteoporózy, na monitoring liečby osteoporózy a celkovo na diagnostiku možných problémov kostí.

Pre koho je denzitometria určená?

Vyšetrenie je primárne určené pre pacientov starších ako 21 rokov, ale bez ohľadu na vek alebo pohlavie vám môže lekár kedykoľvek vyšetrenie odporučiť. **Výnimkou sú tehotné ženy pre ktoré je denzitometria nevhodná** (RTG žiarenie môže poškodiť vyvíjajúci sa plod). Bez ohľadu na pohlavie alebo vek vám lekár môže v odôvodnených prípadoch denzitometriu odporučiť.

Najčastejšie využitie denzitometrie:

- u pacientov už bola diagnostikovaná osteoporóza alebo osteopénia – prvé štádium osteoporózy (kontrola stavu ochorenia a účinnosti liečby)
- pacient pozoruje na sebe stratu výšky
- pacient s anamnézou zlomeniny, ktorá bola spôsobená malou úrazovou silou
- pacient so zlomeninou stavcov chrbtice, ktoré mali neúrazový pôvod – kosti sú také krehké, že sa zlomia oveľa ľahšie, ako za normálnych okolností u zdravého človeka (zlomeniny môžu byť niekedy spôsobené silným kašľom alebo aj kýchaním)
- pacienti so zvýšenou funkciou prištítnych teliesok alebo s inými chorobami spojenými so stratou kostnej hmoty
- pri dlhodobom užívaní niektorých liekov (steroidné lieky, kortikoidy), ktoré narúšajú proces obnovy kostnej hmoty (zníženie množstvo kostnej hmoty)
- po absolvovaní transplantácie orgánu alebo kostnej drene (lieky proti odmietnutiu orgánov zasahujú do prirodzeného procesu obnovy kostí a teda môžu spôsobiť osteoporózu)
- osoby s hormonálnou nestabilitou, pretože znížené hladiny pohlavných hormónov oslabujú kosti a ich prirodzený proces obnovy - výskyt u žien po hormonálnej liečbe (hladina ženského estrogénu môže začať klesať napr. počas liečby niektorých druhov rakoviny) a u mužov, ktorým znižujú hladinu testosterónu niektoré liečby rakoviny prostaty

- ženy po menopauze, najmä ak majú ďalší rizikový faktor – napr. fajčenie, dedičnosť, vek – 65 rokov a viac, bolesti chrbta, problémy s pohybom

Ako prebieha denzitometrické vyšetrenie?

Vyšetrenie predpisuje ošetrojúci lekár pacienta – zvyčajne je to reumatológ, ortopéd, traumatológ, gynekológ, endokrinológ, detský reumatológ alebo detský gynekológ.

Pred vyšetrením (min. 24h) by pacient nemal užívať vápnik v akejkoľvek forme doplnku výživy, inak nie je potrebné meniť každodennú rutinu (jedlo, nápoje, lieky). V ordinácii je pacient tesne pred vyšetrením odmeraný a odvážený a následne uložený na špeciálne lôžko. **Denzitometrické vyšetrenie trvá približne 20 minút, pacient počas neho zostáva oblečený a skener zachytáva jednu alebo viac oblastí kostí.**